

CHECKLIST ONDERNEMERSCHAP

Het ondernemerschap kent een aantal aantrekkelijke belastingvoordelen, want de overheid stimuleert ondernemerschap. Er moet dan wel in fiscale zin sprake zijn van een onderneming. Wij hebben een handige checklist om af te vinken.

Bron van inkomen

Wie buiten dienstbetrekking activiteiten ontplooit waarmee geld wordt verdiend, moet daarover in principe belasting betalen. Er staat 'in principe', want er moet sprake zijn van een 'bron van inkomen'. Nu is van zo'n inkomensbron in fiscale zin pas sprake als je beoogt door deelname aan het economisch verkeer voordeel te behalen. Bovendien moet dat voordeel redelijkerwijs te verwachten zijn.

Neveninkomsten of winst

Door het vaststellen dat er een bron van inkomen is, zijn we er nog niet. Vervolgens moet namelijk worden bepaald of er sprake is van 'neveninkomsten' (resultaat uit overige werkzaamheden) of van 'winst uit onderneming'. De wettelijke definitie van neveninkomsten (ofwel 'belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden') luidt: 'het gezamenlijke bedrag van het resultaat uit één of meer werkzaamheden die geen belastbare winst of belastbaar loon genereren'. Dat is juridisch taal, maar in gewoon Nederlands staat er: wat geen loon of winst is, is neveninkomsten.

Met 'winst' wordt bedoeld 'winst uit onderneming'. Alleen de ondernemer kan gebruik maken van diverse fiscaal gunstige ondernemersfaciliteiten (zie het gelijknamige kader).

Om te bepalen of je ondernemer bent, kijkt de fiscus — onder andere — naar de volgende zaken:

- het aantal klanten of opdrachtgevers
- de duurzaamheid en omvang van de werkzaamheden
- de omzet
- de investeringen
- de naamsbekendheid
- het debiteurenrisico
- de inschrijving bij de Kamer van Koophandel
- hoe zelfstandig is je onderneming (hoeveel zeggenschap hebt je zelf)
- aansprakelijkheid

De grenzen zijn niet precies aan te geven en zeker afhankelijk van de aard van de activiteit(en) van de onderneming. De omvang van de werkzaamheden — in tijd — speelt verder een grote rol. Ook het in dienst hebben van personeel en het doen van grote investeringen zijn belangrijke indicatoren dat je ondernemer bent.

Zelfstandig beroep

Wie een zelfstandig beroep uitoefent, is ondernemer. De omzet bestaat voornamelijk uit de tegenprestatie voor puur persoonlijk verrichte diensten. Juist bij een zelfstandig uitgeoefend beroep ligt het accent op de arbeid en niet bij het kapitaal van de onderneming. Daarom is voor de vraag of sprake is van een

zelfstandig beroep (ondernemerschap) de omzet en de geïnvesteerde tijd van belang. De investering in geld is dan minder belangrijk.

□ Zzp'er

Zzp'ers kunnen IB-ondernemer zijn, resultaat uit overige werkzaamheden genieten danwel eigenlijk fictief in loondienst zijn. Werkzaamheden die door één persoon worden uitgevoerd, geven in de praktijk nogal eens aanleiding tot twijfel. Als er sprake is van de verplichting tot het persoonlijk verrichten van arbeid, loon en gezag dan is er sprake van een dienstbetrekking. Wanneer één van de elementen ontbreekt kan er geen sprake zijn van een dienstbetrekking. Er is dan sprake van resultaat uit overige werkzaamheden of van winst uit onderneming. De Belastingdienst heeft een handige brochure uitgegeven, die te vinden is op www.belastingdienst.nl. De brochure is een praktische uitwerking van de hiervoor genoemde kenmerken van ondernemerschap, maar dan specifiek gericht op de zzp'er.

□ Wetsvoorstel

Er ligt een wetsvoorstel dat per 1 juli 2025 in werking moet treden. Als het voorstel inderdaad wordt aangenomen door de Tweede en Eerste Kamer zal er sneller sprake zijn van werken in dienstverband en zul je minder snel als zelfstandige gezien worden. Het is de bedoeling dat de nieuwe regels ook voor nieuwe en bestaande gevallen gaan gelden.

In het voorstel staat duidelijker omschreven wat 'werken in dienst van' (gezag) eigenlijk betekent. Daarbij wordt gekeken naar de werkinhoudelijke aansturing (A), organisatorische inbedding (B) en het werken voor eigen rekening en risico (C). Als A en B niet of nauwelijks aanwezig zijn is er geen arbeidsovereenkomst. En ook als C zwaarder weegt dan A en B is er geen arbeidsovereenkomst. Wegen A en B echter zwaarder dan C, dan is er wel een arbeidsovereenkomst. Zzp'ers die vergelijkbaar werk uitvoeren als het gewone personeel zullen met deze criteria al snel aangemerkt worden als werknemer. Bovendien wordt als een werkende kan aantonen dat er sprake is van een uurtarief onder €32,24 (peildatum 1 juli 2023), ervan uitgegaan dat sprake is van een arbeidsovereenkomst. Het is in dat geval aan de werkgever om het tegendeel te bewijzen.

□ Belastingvoordelen ondernemer

Voor ondernemers zijn er aantrekkelijke belastingvoordelen te halen. Of de ondernemer ze ook daadwerkelijk krijgt, hangt af van de feitelijke situatie. Het gaat daarbij onder andere om de volgende belastingvoordelen

- investeringsaftrek
- De ondernemer mag een bepaald percentage van investeringen van de winst aftrekken, zie onderstaande tabel voor de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek.
- MKB-winstvrijstelling
- De MKB-winstvrijstelling bedraagt 13,31% (2024) van de winst na ondernemersaftrek (zelfstandigenaftrek, aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk, meewerkaftrek, startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid en stakingsaftrek). De MKB-winstvrijstelling geldt

tegenwoordig voor alle ondernemers, dus ook voor ondernemers die minder dan 1.225 uur in de onderneming hebben gewerkt.

Als wordt voldaan aan het urencriterium¹ heeft een ondernemer bovendien recht op de volgende faciliteiten:

▪ **zelfstandigenaftrek**

De zelfstandigenaftrek bedraagt €3.750 (2024). Komende jaren wordt de zelfstandigenaftrek afgebouwd. In stappen wordt de zelfstandigenaftrek verlaagd om uiteindelijk uit te komen op slechts €900 in 2027. In onderstaande tabel laten we het verloop zien.

jaar	zelfstandigenaftrek
2024	€3.750
2025	€2.470
2026	€1.200
2027	€900

Over enkele jaren stelt de zelfstandigenaftrek dus niet meer zoveel voor. Starters hebben bovenop de zelfstandigenaftrek nog recht op €2.123 extra aftrek. Starters zijn ondernemers die in minimaal één van de vijf voorafgaande jaren geen ondernemer waren en in maximaal twee van de vijf voorafgaande jaren zelfstandigenaftrek heeft gehad.

▪ **meewerkaftrek**

Als de fiscaal partner in de onderneming meewerkt, mag een bedrag ten laste van de winst worden gebracht als de partner zonder vergoeding voor de onderneming werkt. Het aftrekpercentage is afhankelijk van het aantal meewerkuren en loopt op van 1,25% bij 525 meewerkuren tot 4% bij 1.750 of meer meewerkuren. De meewerkende partner hoeft deze post zelf niet aan te geven.

¹ Een ondernemer voldoet aan het urencriterium als hij minimaal 1.225 uur op jaarbasis en meer dan 50% van de werkzame tijd aan de onderneming besteedt. Voor startende ondernemers (eerste vijf jaar) geldt de eis van > 50% niet, maar de eis van 1.225 uur wel. Zwangere ondernemers worden geacht het aantal uren te hebben gewerkt van vóór de zwangerschap. Uren die worden besteed aan administratie, organisatie, reistijd ten behoeve van de onderneming, studie (inclusief het volgen van de opleiding Algemene Ondernemersvaardigheden), schoonmaken en het verrichten van werkzaamheden aan de website tellen mee.

Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA)

De ondernemer die in een kalenderjaar investeert in bedrijfsmiddelen, kan een bedrag dat volgt uit de tabel (cijfers 2024) van de winst over dat jaar aftrekken.

Bij een investeringsbedrag in een kalenderjaar van		bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
meer dan	maar niet meer dan	
-	€2.800	€0
€2.800	€67.765	28% van het investeringsbedrag
€67.765	€129.194	€19.535
€129.194	€387.580	€19.535 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de €129.194 te boven gaat
€387.580	-	€0

Als je met btw belaste prestaties levert, zijn de bedragen exclusief btw. De bedrijfsmiddelen moeten een aanschafwaarde van minimaal €450 om in aanmerking te komen voor KIA.

BEN JE ONDERNEMER?

Je dacht misschien van wel. Maar ben je ook ondernemer in fiscale zin? Met de OndernemersCheck, bedoeld voor startende of kleine ondernemers, weet je het zeker. Er zijn een twintigtal vragen over de vier belangrijke thema's rond ondernemerschap: zelfstandigheid, ondernemersrisico, continuïteit en omvang. Met de OndernemersCheck wil de Belastingdienst onder meer ontrecte aanspraak op ondernemersfaciliteiten voorkomen.

De [OndernemersCheck](https://www.belastingdienst.nl) vind je op www.belastingdienst.nl